

Handläggare
Sara Wrethed
Telefon: 08-50818230

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2023-03-09

Revidering av riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till revidering av riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Sammanfattning

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansform mellan kommun och idéburen sektor. IOP kan sägas ligga mitt emellan föreningsbidrag och upphandling. Efter Stadsrevisionens granskning år 2021 av stadens styrning och uppföljning av IOP har kommunstyrelsen nu tagit fram förslag på reviderade riktlinjer för IOP. De klargör vad nämnder och styrelser måste tänka på och vilka kontroller som måste göras.

Förvaltningen välkomnar de nya och tydligare riktlinjerna och tillämpningsanvisningarna. Vi välkomnar också att juridiska avdelningen finns utpekad som stöd i den rättsliga bedömningen innan avtal tecknas. Förvaltning bedömer att IOP är ett bra verktyg som tar tillvara kraften i det lokala föreningslivet och kompletterar nämndens egna verksamheter. I dagsläget har nämnden sju IOP:er.

Bakgrund

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansform mellan kommun och idéburen sektor. Samverkan med idéburna organisationer kan ske på olika sätt, till exempel genom föreningsbidrag, upphandling eller idéburet offentligt partnerskap. IOP kan sägas ligga mitt emellan föreningsbidrag och upphandling.

Stadsrevisionen i Stockholms stad granskade 2021 stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap (projektrapport

2021/3¹). En av revisionens rekommendationer var att stadens styrdokument för IOP behövde ses över. Kommunstyrelsen har därför tagit fram förslag på reviderade riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap och tillhörande tillämpningsanvisningar.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till en rad instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 27 mars.

Remissen i sammanfattning

De föreslagna riktlinjerna och tillämpningsanvisningarna syftar till att stödja stadens nämnder och styrelser när man tecknar avtal om idéburna offentliga partnerskap. Riktlinjerna är kortfattade och tillämpningsanvisningarna går mer in på djupet. De går hand i hand och har samma grundupplägg. Riktlinjerna inleds med att betona vikten av idéburen sektor. En idéburen aktör definieras som en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte.

Riktlinjerna går igenom vad nämnd eller styrelse måste tänka på när ett IOP ska tas fram. Som första steg måste man bedöma om IOP är den mest lämpliga formen för samverkan med den idéburna organisationen. Därefter måste den idéburna organisationen kontrolleras. Den kontrollen kan göras antingen i ett särskilt register eller genom att kontrollera aktören mot ett antal kontrollpunkter, till exempel säkerställa att aktören har ett syfte som är allmännyttigt. Man ska också kontrollera att aktören lever upp till stadens värdegrund och demokrativillkor.

Riktlinjerna anger också att nämnden eller styrelsen måste kontrollera att IOP är förenligt med tre lagar:

- kommunallagen.
- upphandlingslagstiftningen
- EU:s statsstödsregler

Beträffande kommunallagen handlar det bland annat om lokaliseringsprincipen, det vill säga att verksamheten måste ske på en plats så att den kommer kommunmedlemmarna tillgodo. Beträffande upphandlingslagstiftningen handlar det om att bedöma om nämnden snarare borde upphandla varan eller tjänsten som IOP:n rör. Beträffande EU:s statsstödsregler handlar det om att offentligt stöd inte får snedvrída konkurrensen. Nämnder och styrelser rekommenderas att ta stöd av jurist för dessa rättsliga kontroller innan en IOP tecknas. Om man saknar jurist med rätt kompetens kan juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret bistå vid denna typ av bedömningar.

Tillämpningsanvisningarna går igenom allt som tas upp i riktlinjerna, fast mer ingående. I tillämpningsanvisningarna anges också vad själva den skriftliga överenskommelsen om IOP bör innehålla.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar nya och tydligare riktlinjer och tillämpningsanvisningar för IOP. Vi välkomnar också att stadsledningskontorets juridiska avdelning finns utpekad som stöd i den rättsliga bedömningen.

Förvaltning bedömer att IOP är ett bra verktyg som tar tillvara kraften i det lokala föreningslivet och kompletterar nämndens egna verksamheter. I dagsläget har Farsta stadsdelsnämnd sammanlagt sju IOP:er med följande aktörer:

- 1) FOC Farsta Ishockey om lovaktiviteter under en treårsperiod 2021-2023
- 2) Magelungens fiskevårdsförening om en renare och trivsammare miljö kring Magelungen 2021-2024
- 3) FOC Farsta Fotboll om trygghetsskapande aktiviteter och öppen idrottsverksamhet 2021-2024
- 4) Konsthall C om Konst i förskolan 2022-2024
- 5) Farsta föreningsråd om nationaldags- och midsommarfirande 2022-2024
- 6) FOC Farsta Ishockey om syntetisbana 2022-2025
- 7) Svenska kyrkan, stiftelsen Stora Sköndal samt stadsdelsförvaltningen Enskede Årsta Vantör om verksamheten Himmel och Pannkaka 2022-2025

År 2021 när revisionen granskade stadens arbete med IOP var Farsta stadsdelsnämnd en av de nämnder som granskades. Redan i samband med det vidtog förvaltningen en del justeringar i våra rutiner och mallar för IOP.

Förvaltningen bedömer att det endast är mindre justeringar i vårt arbetssätt som skulle behöva göras med anledning av detta förslag på nya riktlinjer, om de fastställs av kommunfullmäktige. Vi kommer då att säkerställa att vår rutin för IOP följer samma upplägg som föreslagna riktlinjer och tillämpningsanvisningarna. Vi behöver lägga till en rutin att alltid stämma av med en jurist. Därtill behöver våra överväganden och kontroller tydligare dokumenteras och presenteras i tjänsteutlåtande inför nämndens ställningstagande om IOP. I övrigt bedömer förvaltningen att vi arbetar i enlighet med föreslagna riktlinjer. Vi bedömer också att den mall vi använder för

den skriftliga överenskommelsen ligger i linje med föreslagna tillämpningsanvisningar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Sara Wrethed
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till revidering av Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2023-02-10
Sara Wrethed, Avdelningschef	2023-02-08